

PASIVNO PUŠENJE I ASTMA ŠKOLSKE DECE U NIŠU

Kostić Z. ¹, Marković B. ¹, Đorđević M. ¹, Živić G. ¹, Nikolić M. ²

¹ Dom zdravlja Niš

² Institut za zaštitu zdravlja Niš

UVOD: Porast učestalosti astme u dečjem uzrastu treba povezati sa porastom pušenja. Pušenja koje uvek oštećuje pušače, ali i sve u njegovoj okolini (pasivno pušenje).

CILJ: Nas cilj je da kod dece školskog uzrasta u Nišu koja boluju od astme odredimo učestalost po polu i obliku astme, da u porodicama obolele dece utvrdimo učestalost pušenja, procenat senzibilizacije obolele dece na duvan kao i da ustanovimo njihov pojedinačan uticaj na težinu astme.

MATERIJALI I METODI RADA: Ispitanici u radu potiču iz Pulmološkog savetovališta Školskog dispanzera Doma zdravlja u Nišu. Istraživanjem su obuhvaćena ukupno 206 deteta školskog uzrasta (od 7 do 18 godina). kod kojih je postavljena dijagnoza astme prema Jugoslovenskim smernicama za dijagnostikovanje i lečenje astme u dečjem uzrastu Beograd 2000. Deca su podeljena po polu, obliku astme (intermitentna i perzistentna), određen je broj dece senzibilisane na duvan i istraženo je pušenje (uopšte, jednog ili oba) roditelja u porodicama dece. Poredili smo pušenje u porodici sa oblikom astme i napravili komparaciju dece senzibilisane na duvan sa pušenjem roditelja i razlicitim oblicima astme posebno.

REZULTATI: Ispitanike je činilo 85 (41,26%) devojčica i 121 (58,74%) dečaka što pokazuje da je učestalost astme u školskom uzrastu u Nišu veća kod dečaka za (17,76%). Perzistentni oblik astme ima (74,76%) ispitanice dece. Kod (71,84%) ima pušača u kući (samo otac, samo majka ili oba roditelja) dok je udeo porodica bez duvanskog dima (28,16%). U intermitentnom obliku astme broj porodica u kojima neko puši je veći svuda u poredjenju sa perzistentnim oblikom. Senzibilizacija na duvan je nadjena u (22,33%). U (84,78%) porodica dece senzibilisane na duvan neko puši, a od njih (86,96%) ima perzistentni oblik astme.

ZAKLJUČAK:

- 1.Kod ispitane školske dece iz Niša astma je učestalija kod dečaka za $1/3$ u odnosu na devojčice.
- 2.Najčešći oblik je perzistentna astma od koje boluje $3/5$ ispitane dece ovog uzrasta.
- 3.Više od $2/3$ ispitane dece je bilo izloženo pasivnom pušenju i to najčešće oba roditelja.
4. Ispitana deca školskog uzrasta u Nišu senzibilisana su na duvan u (22,33%).
- 5.Postoji direktna korelacija između senzibilizacije na duvan i izloženosti pasivnom pušenju.
- 6.Deca senzibilisana na duvan pokazuju teže oblike astme , posebno su osetljiviji dečaci.